

Вікторія МУРГА,
студентка 1 курсу магістратури
факультету філології та соціальних комунікацій
Науковий керівник: **Ольга НОВИК,**
д.філол.наук., професор (БДПУ)

ЖАНРОВІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕТРАЛОГІЇ ВОЛОДИМИРА МАЛИКА «ТАЄМНИЙ ПОСОЛ»

Актуальність дослідження зумовлена відсутність ґрунтовних літературознавчих праць, у яких би всебічно й вичерпно здійснювалося дослідження жанрової специфіки творчості Володимира Малика. Проза автора вирізняється художньою досконалістю, національною спрямованістю та патріотизмом, «Таємний посол» рекомендовано для вивчення у школі, тож сучасне прочитання й інтерпретація романів Володимира Малика є на часі.

Ступінь досліджуваності проблеми. Романи Володимира Малика розглядалися науковцями у контексті історичної прози ХХ ст. Досліджували творчість автора В. Біляцька, Т. Буженко, І. Козюра й В. Козюра, В. Кулаковський, Г. Максименко, Г. Шанько та інші, порівнюючи як з усною народною творчістю, так і з романами інших авторів. Проте жанрова природа тетралогії заслуговує на поглиблене вивчення.

Мета дослідження: з'ясувати жанрову специфіку роману-тетралогії «Таємний посол» за допомогою таких методів дослідження: філологічний аналіз, порівняльно-історичний, герменевтичний.

Сутність дослідження. Роман-тетралогія «Таємний посол» складається з чотирьох творів: «Посол урус-шайтана», «Фірман султана», «Чорний вершник», «Шовковий шнурок». Задум автора створити розповідь про пригоди Арсена Звенигори – розвідника, якого відправив в Османську імперію кошовий отаман Іван Сірко, втілюється в пригодницькому романі з майстерно виписаним динамічним сюжетом.

Тетралогія має риси історичного роману, йдеться про події часів Запорозької Січі, війни з Османською імперією. Володимир Малик попрацював з численними історичними джерелами, фольклором (історичні думи та пісні про події тієї епохи), правдиво змалював історичні реалії, деталі побуту (одяг, описи житла, їжі тощо), звичаї різних народів, бачення турків козаками, і навпаки. Романтизація головних героїв, національно-патріотична складова твору уможливають визначення жанрових рис героїчного роману.

Отже, можемо вважати «Таємний посол» історичним героїко-пригодницьким романом-тетралогією.

Література

Малик В.К. Таємний посол: тетралогія у 2 ч. Харків Фоліо, 2016.